

JOGORVOSLATI AKTUALITÁSOK

Dr. Kéri Krisztina LL.M., közbeszerzési biztos, Közbeszerzési Hatóság

DOI: 10.37371/KEP.2026.1.2

Az elmúlt időszakban számos esetben került a Döntőbizottság elé olyan ügy, melyben az ajánlatkérő szervezetek az eljárásuk eredménytelenné nyilvánítására vonatkozó lehetőségekkel jogsértő módon visszaéltek. Erre tekintettel a Közbeszerzési Értesítő Plusz jelen számában összegyűjtésre kerültek azok az ügyek, melyek kapcsán az ajánlatkérők a legkülönbözősebb magyarázattal alkalmazták a Kbt. 75. § (2) bekezdésében foglalt fakultatív eredménytelenségi okokat és éltek vissza a jogszabály adta lehetőségeikkel. Figyelemre méltó, hogy az ismertetett ügyek közül két esetben is már a jogorvoslati eljárás megindítását követően rendelkeztek az ajánlatkérők az eljárásaik eredménytelenségéről, ebből egy esetben a tájékoztató hirdetmény feladására is sor került. Így figyelemmel arra, hogy ezen ügyben a jogorvoslati eljárás lefolytatása lényegében okafogyottá vált, a Döntőbizottság hivatalbóli észlelése alapján a jogorvoslati kérelem visszavonását megelőzően az eljárást hivatalból kiterjesztette a jogsértés feltárása érdekében. Az ismertetett jogesetek jó példái lehetnek annak, hogy nem célszerű a feltétellel alkalmazható eredménytelenségi okokat a jogalkotói szándékkal ellentétes módon alkalmazni, ugyanis az súlyos jogkövetkezményeket von maga után. Mindez különösen annak fényében mondható el, hogy az ismertetett ügyek közül egy esetben a Döntőbizottság határozatának bírósági felülvizsgálatára is sor került, mely tekintetben született ítélet az ajánlatkérő jogsértő eljárását erősítette meg.

A Döntőbizottság D.225/18/2025. számú határozata

A jogorvoslat alapjául szolgáló tényállás

Az ajánlatkérő 2025. március 25. napján a Kbt. Harmadik Része – a Kbt. 112. § (1) bekezdés b) pontja – szerinti nyílt közbeszerzési eljárást indított kommunális seprógép beszerzése tárgyában.

Az ajánlatkérő a felhívás II.1.4) és II.2.4) pontjában a közbeszerzés mennyisége tekintetében tételes meghatározást tett, a terméktulajdonságok minimális követelményeit a felhívás II.2.13) pontjában rögzítette. Az ajánlatkérő mind-

ezek mellett a felhívásban a szerződés időtartamát 90 napban határozta meg, és az alkalmazott értékelési szempont kapcsán minőségi szempontként értékelte a 90 nap teljesítési határidőhöz képest vállalt korábbi teljesítést (előteljesítést) (0-30 nap között).

Az ajánlatkérő a felhívás VI.3.1) pontjában rögzítette, hogy feltételes közbeszerzési eljárást kíván lefolytatni, melynek körében felhívta a figyelmet arra, hogy az eljárást eredménytelenné nyilváníthatja, amennyiben valamely meghatározott, ellenőrzési körén kívül eső, bizonytalan jövőbeli esemény az ajánlattételi határidő lejártát követően következik be. Az ajánlatkérő ellenőrzési körén kívül eső, bizonytalan jövőbeli esemény tekintetében meghatározást tett és rögzítette, hogy támogatásra irányuló igényt fog benyújtani a műszaki tartalom változásra és az ajánlatkérő a támogatásra irányuló igény el nem fogadását, vagy az igényeltnél kisebb műszaki tartalommal történő elfogadását olyan körülménynek tekinti, amely miatt az eljárást eredménytelenné nyilváníthatja.

Az ajánlatkérő a közbeszerzési dokumentumok részeként kiadott szerződés-tervezet 12.10. pontjában a felhívásban közöltek mellett az alábbiakat határozta meg: „Ezen szerződés a Kbt. 135. § (12) bekezdése alapján csak akkor lép hatályba, ha a Megrendelő a szerződés teljesítéséhez szükséges fedezet kiegészítésre nincs szükség. Ezen feltétellel tekintettel a jelen szerződés hatályba lépésének napja az értesítés Vállalkozó általi kézhezvételének (vagy a tudomásulvételre vonatkozó visszajelzésnek) a napja. Amennyiben a szerződés aláírásától számított 6 hónapon belül az értesítés nem történik meg, úgy bármelyik fél a szerződéstől elállhat, mely elállás eredményeként a szerződés hatályba lépése ezt követően nem történhet meg. Az elállásra vonatkozó értesítésre az ezen pont szerinti értesítési/tájékoztatási szabályok megfelelően alkalmazandók.”

A kérelmező 2025. április 11. napján két kiegészítő tájékoztatás iránti kérelmet terjesztett elő a beszerezni kívánt gép műszaki tartalmát érintően. Az ajánlatkérőhöz – a kérelmezőtől eltérő gazdasági szereplőtől – 2025. április 14. napján további kiegészítő tájékoztatás iránti kérelem érkezett, szintén a beszerzéssel érintett gép műszaki előírását érintően. Tekintve, hogy az ajánlatkérő a kiegészítő tájé-

koztatáskéréseket nem válaszolta meg, a kérelmező 2025. április 15. napján előzetes vitarendezési kérelmet terjesztett elő, melyben az ajánlatkérő eljárás előkészítését, illetve a kiegészítő tájékoztatás megválaszolásának elmaradását sérelmezte. Az ajánlatkérő a kérelmező előzetes vitarendezési kérelmét 2025. április 15. napján kelt válaszával elutasította, érdemben egyetlen kiegészítő tájékoztatáskérést sem válaszolt meg.

Az ajánlatok bontására a módosított ajánlattételi határidőben (2025. április 16. nap 9 óra) sor került, melyre mindösszesen három ajánlat került benyújtásra. A kérelmező az eljárásban ajánlatot nem tett.

Az ajánlatkérő az ajánlatok bontását követően – már a jogorvoslati eljárás lefolytatása során – 2025. május 13. napján előbb az ajánlati kötöttség meghosszabbítására hívta fel az eljárás résztvevőit, majd 2025. május 23. napján megküldte eljárást lezáró döntését az eljárás ajánlattevői részére. Az összegezés tanúsága szerint az ajánlatkérő az eljárást eredménytelenné nyilvánította, melynek körében az összegezésben az eredménytelenség jogcíme tekintetében rögzítette, hogy „az ajánlatkérő a szerződés megkötésére vagy teljesítésére képtelenné vált vagy a szerződéstől való elállásnak vagy a szerződés felmondásának lenne helye (Kbt. 53. § (4)-(6) bekezdés) (Kbt. 75. § (2) bekezdés a) pont).” Az ajánlatkérő az eredménytelenség indoka kapcsán rögzítette, hogy a közbeszerzési eljárás fedezetét 100%-ban vissza nem térítendő hazai forrás biztosítja támogatási szerződés alapján. Azonban az ajánlatkérő a D.225/ 2025. számú jogorvoslati eljárás következtében a szerződés megkötésére képtelenné vált, ugyanis a fedezetül szolgáló támogatói okirat szerint a projekt megvalósításának (azaz fizikai befejezésének) határideje 2025. június 30. napja. Az ajánlatkérő az összegezésben mindezek mellett rögzítette azt is, hogy az ajánlatok rangsorolására nem került sor, az ajánlatok ellenőrzését nem végezte el.

Az eljárás eredményéről szóló tájékoztató hirdetemény az ajánlatkérő részéről 2025. május 27. napján került feladásra, a hirdetemény a Közbeszerzési Értesítő 2025/ 101 számában a KÉ-8387/2025 iktatószám alatt 2025. május 27. napján került közzétételre.

A jogorvoslati eljárás

A kérelmező előzetes vitarendezési kérelmének elutasítását követően 2025. április 11. napján két kérelmi elemet tartalmazó jogorvoslati kérelmet terjesztett elő, melynek következtében a jogorvoslati eljárás megindítására 2025. április 28. napján került sor. A kérelmező az első kérelmi elem körében a Kbt. 28. § (1) bekezdésének megsértését

állította, ugyanis álláspontja szerint a beszerzés tárgya tekintetében meghatározott hat minimumparaméterből álló műszaki meghatározás nem alkalmas arra, hogy a célgép fogalmán túl az ajánlatkérő beszerzési igénye beazonosítható legyen. A kérelmező a második kérelmi elem körében a Kbt. 56. § (3) bekezdését sérelmezte és kiemelte, hogy meglátása szerint az ajánlatkérő magatartásával a nem megfelelő ajánlattételt segítette elő, és álláspontja szerint nincs olyan gazdasági társaság, amely gyakorlatilag az információs tartalom nélkül tudja, hogy az ajánlatkérőnek milyen elvárásai vannak a szállítandó géppel kapcsolatban. Azzal tehát, hogy az ajánlatkérőnek szándékában sem állt megválaszolni a kiegészítő tájékoztatáskéréseket, álláspontja szerint az ajánlatkérő jogsértést követett el.

A kérelmező a közbeszerzési eljárás eredménytelenné nyilvánítását követően jogorvoslati kérelmét visszavonta, ellenben sérelmezte az ajánlatkérő jogsértő magatartását.

A hivatalbóli kiterjesztés

Tekintettel arra, hogy az ajánlatkérő az eljárást a 2025. május 23. napján megküldött összegezésével eredménytelenné nyilvánította, a Döntőbizottság 2025. május 26. napján a jogorvoslati eljárást a Kbt. 158. § (1) bekezdése alapján kiterjesztette annak vizsgálatára, hogy az ajánlatkérő eljárásának a Kbt. 75. § (2) bekezdés a) pontjára tekintettel történő eredménytelenné nyilvánításával megtartotta-e a Kbt. 75. § (3) bekezdésében, illetve a Kbt. 53. § (4)-(6) bekezdéseiben foglalt követelményeket.

Az ajánlatkérő a hivatalbóli kiterjesztést érintően megtett beadványa keretében csatolta a támogatói okirat valamennyi módosítását és rögzítette, hogy a 3. szerződés-módosítás értelmében a projekt megvalósulási időtartama 2021. március 1. - 2024. december 31. nap. Hivatkozta a Kbt. 75. § (2) bekezdés a) pontját és előadta, hogy az eljárás megindítását megelőzően – a Kbt. 53. § (1) bekezdésének megfelelően – rendelkezett érvényes támogatói okirattal, és annak hatályos módosításával, melyek alapján a projekt fizikai befejezése 2024. december 31. napja. Időközben a projekt megvalósítási időszakának meghosszabbítása érdekében kérelmet nyújtott be a támogató jogutódjához, azonban a meghosszabbított támogatói okirat még nem került jóváhagyásra, illetve aláírásra. Mindezek alapján állította, hogy a Kbt. 53. § (4) bekezdésére tekintettel a szerződés megkötésére nincs jogszerű lehetősége, mivel a támogatás rendelkezésre állását igazoló dokumentum (az új támogatói okirat) nem áll rendelkezésére. Álláspontja szerint így a Kbt. 75. § (2) bekezdés a) pontjában foglaltak alkalmazására jogszerű lehetősége volt, és csatolta a tá-

mogató részére megküldött határidő hosszabbítására vonatkozó kérelmét.

A Döntőbizottság döntésében megjelenő főbb megállapítások

A Döntőbizottság ugyan a jogorvoslati kérelem keretében a jogorvoslati eljárást megszüntette, azonban a hivatalbóli kiterjesztés körében – a közbeszerzési eljárás megindításának napján irányadó Kbt. anyagi jogi rendelkezéseinek figyelembevételével – megállapította, hogy az ajánlatkérő jogsértő módon nyilvánította eredménytelenné az eljárást, melyre tekintettel az ajánlatkérővel szemben jogkövetkezményként bírságot szabott ki.

A Döntőbizottság rögzítette, hogy az ajánlatkérő alapvető feladata a beszerzési igénye kielégítése érdekében lefolytatandó közbeszerzési eljárás alapos előkészítése, az előkészítés során meghozott döntéseiért a felelősség oly mértékben terheli, mint a közbeszerzési eljárás során hozott döntéseiért. A közbeszerzési eljárás szabályaiból adódóan a törvényi határidőn túl alapesetben szerződéskötési kötelezettsége áll fenn, melyből csak a törvényben meghatározott, kivételes esetekben szabadulhat.

A Döntőbizottság rámutatott, hogy az ajánlattételi határidő az a dátum, ameddig az ajánlatkérő külön indokolás nélkül visszavonhatja felhívását. Ezen határidőn túl az ajánlatkérői kötöttség beáll, mely elsődlegesen bírálati és értékelési, majd – törvényi feltételek fennállása, és legalább egy érvényes ajánlat esetén – végső soron szerződéskötési kötelezettséget von maga után. A jogalkotó a törvényi szabályozásban számolt azonban olyan esetekkel, amikor az ajánlatkérő mentesül a közbeszerzési eljárást lezáró szerződés megkötésének kötelezettsége alól. Ezeket a Kbt. tételesen és taxatív felsorolja, csak és kizárólag ezekben az esetekben nem kell a szerződést megkötnie az eljárás végén az ajánlatkérőnek.

A fentiekre tekintettel a Döntőbizottság hangsúlyozta, hogy a Kbt. kógenciájából adódóan az ajánlatkérő kizárólag a törvényben meghatározott esetekben nyilváníthatja eredménytelenné a közbeszerzési eljárást.

A Döntőbizottság által vizsgált esetben az ajánlatkérő a Kbt. 75. § (2) bekezdés a) pontjára alapozva nyilvánította eredménytelenné a közbeszerzési eljárást. A megjelölt jogszabályhely értelmében az ajánlatkérő akkor nyilváníthatja eredménytelenné az eljárást, amennyiben a szerződés megkötésére vagy teljesítésére képtelenné vált vagy a szerződéstől való elállásnak vagy a szerződés felmondásának lenne helye, a Kbt. 53. § (4)-(6) bekezdései közül valamelyik eset bekövetkezett.

A Döntőbizottság a rendelkezésre álló dokumentumok alapján megállapította, hogy az ajánlatkérő a tárgyi közbeszerzési eljárásban az ajánlattételi határidőt követően nem végezte el az ajánlatok bírálatát, az eljárást a Kbt. 75. § (2) bekezdés a) pontjára tekintettel eredménytelenné nyilvánította. Az ajánlatkérő az összegezésben rögzítette, hogy az eljárása 100%-ban vissza nem térítendő hazai forrásból biztosított, ahogy azt is, hogy a D.225/2025. számú jogorvoslati eljárás következtében a szerződés megkötésére képtelenné vált, mert a fedezetül szolgáló támogatói okirat szerint a projekt megvalósításának (azaz fizikai befejezésének) határideje 2025. június 30. napja.

Figyelemmel arra, hogy az ajánlatkérő az eljárást megindító felhívásában jelezte, hogy feltételes közbeszerzési eljárást kíván indítani, ezért a Döntőbizottság elsőként a Kbt. 53. § (5)-(6) bekezdésében foglalt feltételek fennálltát vizsgálta meg.

A Döntőbizottság rögzítette, hogy a Kbt. feltételes közbeszerzés alatt azokat az eljárásokat nevezi meg, mely esetben az ajánlattételi, illetve részvételi határidő lejártát követően valamely előre meghatározott, az ajánlatkérő ellenőrzési körén kívül eső, bizonytalan esemény következik be. Az ajánlatkérőnek mindegyik az eljárást megindító felhívásban fel kell hívnia a gazdasági szereplők figyelmét, ezzel jelezve azt, hogy az előre meghatározott feltétel bekövetkeztekor az eljárást eredménytelenné nyilváníthatja. A Kbt. ezen rendelkezés alatt előre nem láthatóságot nem követel meg, és az ajánlatkérő a feltétel bekövetkezése esetében is dönthet még az eljárás folytatása mellett. A feltételként meghatározott jövőbeni eseményre hivatkozásnak azonban konkrétan kell lennie, arra nem lehet általánosságban hivatkozni, illetve a feltétel bekövetkezése igazoltnak és valósnak kell lennie.

A Döntőbizottság rögzítette, hogy a Kbt. 53. § (6) bekezdése a feltételes közbeszerzés egyik lehetséges eseteként szabályozza a támogatások benyújtásával vagy elbírálásával kapcsolatos körülményeket, így bizonytalan jövőbeni eseménynek minősül, hogy az ajánlatkérő a támogatást, vagy azt a teljes igényelt összegben megkapja-e.

A Döntőbizottság a vizsgálat kapcsán kiemelt jelentőséget tulajdonított annak, hogy az ajánlatkérő az eljárást lezáró döntésében az eredménytelenség indokát a felhívásban megjelölt, ellenőrzési körén kívül eső, bizonytalan jövőbeni eseménytől teljesen eltérő indokra alapította. Ugyanis addig, amíg az eljárást megindító felhívás alapján az ajánlatkérő már érvényben lévő támogatási igényében bekövetkező műszaki tartalom változására tekintettel, az azt érintő, támogatói el nem fogadást vagy az igényeltnél

kisebb műszaki tartalommal történő elfogadást minősítette olyan körülménynek, mely alapján az eljárást eredménytelenné nyilváníthatja, addig az összegezésben már az időközben megindult jogorvoslati eljárásra és a támogatói okirat 2025. június 30. napi lejártára hivatkozással döntött az eljárás eredménytelenségéről. A Döntőbizottság megítélése szerint ugyanakkor az ilyen eltérő hivatkozási alap nem szolgálhatja az eredménytelenség alkalmazhatóságát, az ajánlatkérő minden esetben kizárólag a felhívásban megjelölt esemény bekövetkeztére hivatkozással dönthet az eljárás eredménytelenné nyilvánításáról, egyéb indok megnevezésére nem válik jogosulttá.

A Döntőbizottság mindezek mellett azért sem tartotta megfelelőnek az ajánlatkérő eredménytelenségi indokolását, mert az ajánlatkérőnek egyrészt számítnia kell arra, hogy eljárása tekintetében jogorvoslati eljárás is lefolytatásra kerülhet, másrészt jelen esetben az eljárás megindításának időpontjára (2025. március 25.), a bontás eredeti határidejére (2025. április 10.), és a szerződés teljesítésének 90 napos naptári napban meghatározott idejére tekintettel, az ajánlatkérő már az eljárása megindításának időpontjában sem bízhatott abban, hogy a közbeszerzési eljárás eredményes lefolytatása következtében a megkötött szerződése 2025. június 30. napjáig teljesedésbe megy.

A Döntőbizottság rögzítette továbbá azt is, hogy a rendelkezésre bocsátott, és az ajánlatkérő által a közbeszerzési eljárásban megjelölt támogatói okirat, 2024. augusztus 5. napján kelt 3. számú módosítása értelmében, a szerződésben meghatározott tevékenység időtartama 2024. december 31. napjáig volt támogatott. Mindezt felülíró olyan hiteles dokumentum, mely alátámasztotta volna, hogy a támogatói okirat szerinti projekt fizikai befejezési határideje 2025. június 30. napja, az ajánlatkérő részéről nem került benyújtásra. Az ajánlatkérő kizárólag azon, a 2024. október 11. napján kelt, a támogató részére megküldött kérelmet csatolta, mely a támogatói okirat 2025. június 30. napjára történő meghosszabbítására vonatkozott, majd a jogorvoslati eljárásban éppen maga hivatkozott arra, hogy azt érintő okirat, mely a megvalósítási időszak meghosszabbítására vonatkozna, nem került aláírásra, módosított támogatói okirattal nem rendelkezik. Ilyen vonatkozásban tehát nem volt valós azon ajánlatkérői indokolás, miszerint „a támogatói okirat befejezési határideje 2025. június 30. napja”, ahogy az sem, hogy a megindult jogorvoslati eljárás eredményeként vált képtelenné a szerződés megkötésére.

A Döntőbizottság mindezek alapján a Kbt. 53. § (5) bekezdésekben foglalt feltételek fennálltának megállapíthatóságát nem látta megalapozottnak, az ajánlatkérő, függetlenül attól, hogy feltételes közbeszerzési eljárást folytatott le, a Kbt. hivatkozott rendelkezésére alapítottan nem dönthetett volna az eljárása eredménytelenségéről. Figyelemmel emellett arra, hogy az ajánlatkérő a már meglévő támogatásának a műszaki tartalomra tekintettel szükséges megvalósítási időszakának meghosszabbítását kérvényezte, illetve a megjelölt támogatási okirat tekintetében a fedezet egészben vagy részben történő elvonására a benyújtott dokumentumok alapján nem került sor – erre maga az ajánlatkérő sem hivatkozott –, a Döntőbizottság megállapította, hogy a Kbt. 53. § (6) bekezdése és a Kbt. 75. § (3) bekezdése szerint feltételek sem állnak fenn.

A Döntőbizottság mindezek mellett a Kbt. 53. § (4) bekezdés feltételeinek fennálltát sem látta megállapíthatónak, hiszen a hivatkozott joghely által megkövetelt több feltétel együttes fennállta nem volt megállapítható. Tényként megállapítható, hogy az eredménytelenség háttérben álló körülmény nem az ajánlattételi határidő lejártát követően következett be (első feltétel), az nem az ajánlatkérő ellenőrzési körén kívül eső és általa előre nem látható okból következett be (második feltétel). Az, hogy az ajánlatkérő az általa hivatkozott körülmény miatt lenne képtelen a szerződés teljesítésére vagy ezen körülmény miatt a szerződéstől való elállásnak vagy a szerződés felmondásának lenne helye (harmadik feltétel), az első két feltétel fennállta nélkül önmagában nem elegendő ahhoz, hogy az eljárást eredménytelenné nyilvánítsa. Jelen esetben az ajánlatkérő bizonytalan körülmények ellenére döntött az eljárása megindítása felől, annak eredményes befejezése esetén sem bízhatott abban, hogy a közbeszerzési szerződés teljesítése az általa hivatkozott határnapi megtörténik, illetve a hivatkozott körülmények nem összeegyeztethetők a fennálló valós körülményekkel sem.

A Döntőbizottság a vizsgálata során arra a következtetésre jutott, hogy az ajánlatkérő összegezésében közölt indok nem megalapozott, az ajánlatkérő nem tudta bizonyítani a Kbt.-ben meghatározott feltételek fennállását, így jogsértő módon nyilvánította eredménytelenné a tárgyi közbeszerzési eljárását, megsértve ezzel a Kbt. 112. § (1) bekezdés b) pontjára tekintettel a Kbt. 75. § (2) bekezdés a) pontját.